

Maria Cabalska

Maszkowice, pow. Nowy Sącz

Informator Archeologiczny : badania 2, 116-118

1968

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

MASZKOWICE, pow. Nowy Sącz

Katedra Archeologii Polski
Uniwersytetu Jagiellońskiego
w Krakowie

Badania prowadziła dr Maria Gabalska. Finansował
U.J. Siódmy sezon badań. Grodzisko z okresu póź-
neobalsztyckiego oraz wczesnego i środkowego okresu
Isteńskiego /kultura Łużycka/.

Stanowisko leży na wysokim cyplu górskim wznoszącym się 60 m ponad dno doliny Dunajca. Na przebadanej w bieżącym roku przestrzeni 2,5 ara uchwycono układ stratygraficzny młodszej fazy osadniczej, wyodrębnionej w stosunku do chat starszej fazy osuwających pod wałem kamiennym. Badany obszar leży przed zabudowaniami fazy młodszej na majdanie wewnętrznym. Nazwą tą określone niezabudowane wnętrza osady położone poza chatami ciągnącymi się wzdłuż wału kamiennego. W stosunku do wykopów sześciornocnych uwidacznia się istotna różnica w miąższości warstwy kulturowej, która na badanym odcinku jest cienka i nie układa się szerokimi plamami znamionującymi chaty. Obserwowano wyraźne wypływanie się warstwy kulturowej, w miarę posuwania się w głąb majdanu. Również skorupy nie pokrywają jednolitą warstwą całej powierzchni, a tworzą wyraźne skupienia ograniczone do jam. Ciemne plamy jam były widoczne już pod humusem. Zawierały one paleniska albo duże naczynie zapasowe. Jamy z paleniskiem były na ogół głębsze z wyraźnymi śladami i resztkami ogniska. W wypełnisku znajdowały się skorupy pochodzące przede wszystkim z mis profilowanych, mis z wgiętą do środka krawędzią oraz ułamki średnich i małych naczyń kubkowatych i osarkowatych o powierzchniach metalicznie czarnych /grafitowanych/. często bardzo

bogato zdobionych. W jednej z jam paleniskowych obok opisanej ceramiki znajdował się cały kubek uchaty ręcznie lepiony należący do kultury puchowskiej. Liczne ułamki naczyń tej kultury znajdowano na całej badanej przestrzeni przede wszystkim w jamach paleniskowych.

W jamach z naczyniami zapasowymi stały całe naczynia lub duże ich fragmenty. Naczynia zapasowe wystąpiły w dwóch typach: 1/ duże jajowato-baniaste garnki w dolnej części ochropowaczone wysokie 45 cm. U nasady gładkiej lekko wychylonej szyi, żeberko plastyczne z palcowatymi odciakami. 2/ duże grubościennie baniasto-gruszkowate naczynia o czarnej metalicznej /grafitowanej/ powierzchni. Były one zaopatrzone w dolnej partii w duże bulwiaste uchwyty w ilości 4 sztuk. Zwężający się wylew posiadał bardzo grubą daszkowato uformowaną krawędź, ściętą u nasady i przy wystającym brzegu. Grubość krawędzi wynosiła 3 - 3,5 cm, grubość ścianki 1,5 - 2,5 cm przy wysokości 45 - 55 cm. Ułamki tych naczyń znajdowano rozrzucone po całej badanej powierzchni. Ceramika występująca na badanej przestrzeni aczkolwiek w wyrażnie późnołużyckim charakterze posiadała widoczne piętno stylu lateńskiego. Wyrażało się to w kształtach i sposobie uformowania wylewu. Liczne elementy kultury puchowskiej pozwalają datować ten poziom na wczesny i środkowy okres lateński. Datowanie takie potwierdzają liczne przedmioty metalowe. Na ogólną liczbę 16 znalezionych w br. zabytków był tylko jeden pręt brązowy. W tej liczbie było: 6 bransolet żelaznych ze ścięzionymi końcami zachodzącymi na siebie, jeden naramiennik tego samego typu, jeden cały nóż żelazny i trzy inne ułamki, fragment sierpa, dwa nieokreślone pręty oraz zniszczony żelazny grot, z którego zachowało się środkowe pełne żeberko. Ten niezwykle bogaty rozwój kultury łużyckiej na terenie kotliny sądeckiej należy chyba wiązać

z eksploatacją solanek. W Maszkowicach zachowała się nazwa miejscowa "solnisko" odnosząca się do podmokłej dolinki położonej na przeciw wzgórza grodzisko.

NIECIECZ I NIEWIADOMA,
pow. Sokołów Podlaski

patrz epoka brązu

NOWA HUTA - Kościelniki Cło

patrz okres neolitu

NOWA WIEŚ, pow. Żnin

Państwowe Muzeum Archeologiczne
w Warszawie

Badania prowadził dr Jerzy Głosiński. Finansowało
PMA w Warszawie. Pierwszy sezon badań. Cmentar-
zysko z okresu ~~halstackiego~~.

Wczesną wiosną 1968 r. został odkryty grób skrzynkowy kamienny, zawierający pochówki ciałopalne. Badania przeprowadzono w dniach 21 - 23.III.1968 r.

Grób zbudowany był w formie skrzyni "trapezowatej" z 12 dużych głazów kamiennych /nie licząc mniejszych, dodatkowo wzmacniających konstrukcję/, wzdłuż osi podłużnej północ-południe. Większa podstawa tego trapezu na zewnątrz wynosiła 1,78 m, długość całkowita 3,35 m.

Charakter konstrukcji grobowej nie był jednolity. Północną jego partię zajmowała właściwa komora grobowa, w której stwierdzono 24 pewne pochówki ciałopalne, złożone w 18 dużych naczy-